

FSS:ZURb1215 Sociální média v žurnalistice

Podzim 2021

Vyučující: Michal Zlatkovský

Cílem předmětu je seznámit studující s problematikou sociálních médií a s možnostmi jejich využití v novinářské praxi. Studující jsou v rámci předmětu obeznámeni s klíčovými teoretickými okruhy a praktickým využitím sociálních médií.

Podmínky ukončení – získání zápočtu:

- Kurz je kombinací přednášky a semináře, je tedy nutná **povinná účast**. Možné jsou dvě neomluvené absence.
- Nejpozději den před výukou (tj. neděle 23.59) je potřeba vždy odevzdat **výpisky ze zadaných materiálů**. Jejich formát může být libovolný – od prostého shrnutí třeba po úvahu nad tématem, kterým se daný materiál zabývá – výpisek by však měl mít alespoň 1800 znaků. Pokud je materiálů k dané hodině víc, výpisek stačí jeden, shrnující. Dodatek je nutné všechny, dvakrát je možné se zpozdít.
- V rámci kurzu je nutné přednést ostatním jeden **referát** o délce asi 15 minut, který se bude zabývat aktualitou ze světa sociálních sítí. Téma vybírá student po dohodě s vyučujícím.

Forma

- Přednášková část, která se bude zabývat teoretickým i praktickým pohledem na okruhy z oblasti sociálních sítí – viz níže.
- Seminářová část s diskuzí o zadaných materiálech na základě výpisků.
- Podle možností účast hostů z mediální praxe.

Okruhy

1. Sociální sítě – dobrý sluha, zlý pán? (20. 9.)

Jak sociální sítě proměnily sociální interakci? Představují hrozbu, nebo příležitost? A jak se v novinářské praxi vyvarujeme jejich negativ?

- *The Social Dilemma* [film]. Režie Jeff ORLOWSKI. USA: Netflix, 2020.
- ROBERTSON, Adi. Telling people to delete Facebook won't fix the internet. *The Verge* [online]. 2020. Dostupné z: <https://www.theverge.com/2020/9/4/21419993/the-social-dilemma-jeff-orlowski-netflix-movie-review-social-media-algorithms>

2. Od technooptimismu k „uzavřeným zahradám“ – vývoj internetu a sociálních sítí od 90. let dodnes (27. 9.)

Jak došlo k vzestupu několika málo technologických gigantů, kteří mají prostřednictvím sociálních sítí „monopol na internet“? A jak se dnešní internet liší od představ otců zakladatelů?

- MOROZOV, Evgeny. Two decades of the web: a utopia no longer. *Prospect* [online]. 2011 [cit. 2021-9-13]. Dostupné z: <https://www.prospectmagazine.co.uk/magazine/morozov-web-no-utopia-twenty-years-short-history-internet>

3. Střet dvou světů: sžívání tradičních a sociálních médií (4. 10.)

Jak ovlivnilo univerzální rozšíření sociálních sítí práci médií a novinářů? A jak se s nutností přizpůsobovat obsah uživatelům sítí vyrovnávají média ekonomicky?

- MANJOO, Farhad. Can Facebook Fix Its Own Worst Bug? *The New York Times Magazine* [online]. 2017. Dostupné z: <https://www.nytimes.com/2017/04/25/magazine/can-facebook-fix-its-own-worst-bug.html>

4. Novináři a ostatní – etika na sociálních sítích (11. 10.)

Jaká pravidla chování na sociálních sítích stanovují média pro své novináře? Platí stále princip, že novinář by na sítě neměl napsat nic, co by nemohl napsat do novin? A je možné někoho vyhodit za jediný tweet?

- Nepište na sítě nic, co byste nemohli napsat do novin? *Respekt* [online]. 2014. Dostupné z: <https://www.respekt.cz/tydenik/2014/32/nepiste-na-site-nic-co-byste-nemohli-napsat-do-novin>

5. Od bradavek ke vraždám: obsahová pravidla a cenzura na sítích (18. 10.)

Měly by být sociální sítě považovány za neutrální infrastrukturu pro šíření informací, nebo mají sloužit jako správci a cenzori obsahu? Jak se sítě se svou rolí primárního distributora informací vyrovnávají a co to znamená pro jejich uživatele?

- *Čističi* [film]. Režie Hans BLOCK, Moritz RIESEWICK. Německo / Brazílie / Nizozemsko / Itálie / USA, 2018.

6. Sociální sítě jako nástroj šíření manipulací a dezinformací (25. 10.)

Proč jsou sociální sítě tak dobrým prostředkem pro šíření falešných zpráv, hoaxů a dezinformací? Jaký dopad to má třeba na pandemii covidu? Jak proti dezinformacím sítě bojují – a je to dostačující?

- SUBRAMANIAN, Samanth. Inside the Macedonian Fake-News Complex. *Wired* [online]. 2017. Dostupné z: <https://www.wired.com/2017/02/veles-macedonia-fake-news/>

7. Jak státy regulují sociální sítě (1. 11.)

Jak se vyvíjí dohled nad sociálními sítěmi ze stran států, ve kterých působí? A jak jsou úspěšné narůstající snahy o regulaci firem, které sítě provozují?

- SMITH, Michael D. a Marshall VAN ALSTYNE. It's Time to Update Section 230. *Harvard Business Review* [online]. 2021. Dostupné z: <https://hbr.org/2021/08/its-time-to-update-section-230>

8. Politika a politici na sociálních sítích (8. 11.)

Amplifikují sociální sítě radikální politické postoje? Skutečně dokážou zvrátit výsledek voleb, třeba v případě brexitu a zvolení Donalda Trumpa? A jakou roli v politice hrají sítě v Česku a českých volbách?

- ANDREWS, Travis M. Commander in tweets: The dispatches that define the Trump presidency. *The Washington Post* [online]. 2020. Dostupné z: <https://www.washingtonpost.com/graphics/2020/technology/trump-twitter-tweets-president/>

9. Influenceri – celebrity sociálních sítí (15. 11.)

Jak vypadá symbióza sociálních sítí a influencerů a kdo z ní profituje? A jak se vliv influencerů promítá do offline světa?

- *Follow Me* [film]. Režie Nicolaas VEUL, Duco COOPS. Nizozemsko, 2018.

10. Internetová kultura a memy (22. 11.)

Jak se z internetových memů stala svébytná kultura? Jak memy vznikají a jak se využívají v marketingu a politickém boji?

- TIFFANY, Kaitlyn. The story of the internet, as told by Know Your Meme. *The Verge* [online]. 2018. Dostupné z: <https://www.theverge.com/2018/3/6/17044344/know-your-meme-10-year-anniversary-brad-kim-interview>

11. Analytika: jak se měří úspěch na sítích (29. 11.)

Jaké metriky sociální sítě používají a jak přesné jsou? Jak moc jim lze důvěřovat? A má analytika sítí pro média vůbec smysl?

- MOORE, Elaine a Hannah MURPHY. Facebook's massive fake numbers problem. *Los Angeles Times* [online]. 2019. Dostupné z: <https://www.latimes.com/business/technology/story/2019-11-18/facebooks-massive-fake-numbers-problem>
- Investigation: How TikTok's Algorithm Figures Out Your Deepest Desires. *The Wall Street Journal* [online, video]. 2021. Dostupné z: <https://www.wsj.com/video/series/inside-tiktoks-highly-secretive-algorithm/investigation-how-tiktok-algorithm-figures-out-your-deepest-desires/6C0C2040-FF25-4827-8528-2BD6612E3796>

12. Trendy a budoucnost sociálních sítí (6. 12.)

Jak dlouho vydrží technologické monopoly, které sociální sítě spravují? Můžou stávající sociální sítě nahradit nové s úplně odlišným modelem fungování? A co to znamená pro žurnalistiku?

- ZITRON, Ed. Clubhouse Is The Big Stinker That Nobody Wants To Talk About. *Substack* [online]. 2021. Dostupné z: <https://ez.substack.com/p/clubhouse-is-the-big-stinker-that>